

gere kan være anvendelig, fordi den ikke kan forenes med hele den nuværende Stilling og navnlig med det Retskrav, som Embedsmændene ved Pensionsloven have faaet paa Pension, og jeg troer heller ikke, at det er synberligt Tvivl om, at den ikke mere gjælder og ikke har gjældt siden Pensionslovens Vedtagelse. Men netop fordi vi ikke mere have denne Bestemmelse, saa mener jeg ogsaa, at vi maae have en Bestemmelse i selve Pensionsloven om det Forhold, som jeg her har omtalt.

Ligesom jeg nu saaledes mener, at Domstolene bør afgjøre det Spørgsmaal, om et Forhold, hvorfor en Embedsmand har været dømt, er et saadant, der kan siges at være vanærende i den offentlige Mening, saaledes maa jeg ogsaa holde for, at det i og for sig er rigtigt og retfærdigt, at det overlades til Domstolene at afgjøre, om en Embedsmand skal have sit Pensionsret saaledes forbrudt, at han kun kan faae Pension ved en særlig Lov. Jeg gaaer nemlig ud fra, at det, at en Embedsmand affædiges saaledes, at han kun kan faae Pension ved Lov, i Virkeligheden er en Straf. Bestemmelsen derom kunde i mine Tanker ligesaa godt have været opført i Straffeloven ved Siden af Embedsfortæbelse som her, thi den indeholder i Virkeligheden en Straf. Den gaaer nemlig for det Første ud paa Berøvelsen af en for Embedsmanden vigtig pecuniær Rettighed, og der sættes dernæst derved tillige en Plej paa ham. Den forekommer mig derfor, som sagt, enten ligesom at være en Straf eller dog i alt Fald at være noget ved en Straf saa nært liggende, at det samme Princip, som vi ellers holde høit i Værd, nemlig at ingen Mand kan straffes uden ved Dom, ogsaa synes mig at maatte komme til Anvendelse her. Men selv om man ikke vil kalde Bestemmelsen for en Straf, saa maa man dog i alle Tilfælde betegne den som et Rettighedstab, idet vistnok Alle i alt Fald maae erkjende, at man derved berøver en Mand en ham lovlig tilkommende Rettighed. Men ogsaa derom gjælder jo nu ellers i alle Forhold den Regel: At en Rettighed ikke kan unddrages Noget uden ved Dom. — Jeg kan ikke dele den Anskuelse, som ved 2den Behandling blev udtalt af en æret

Landssthingsmand (Fischer), at Embedsmændene ere Regjeringens Tjenere. Jeg troer, at de ere Statens, og at det navnlig med Hensyn til flere Slags Embedsmænd slet ikke vilde passe at sige, at de vare Regjeringens Tjenere. Det kan jo saaledes f. Ex. ikke siges om Dommerne, som netop ikke i deres dømmende Virksomhed maae bryde sig om Regjeringens Bestemmelser og Resolutioner, men ifølge Grundloven kun skulle dømme efter de gjældende Love. Jeg finder ligeledes, at denne Betegnelse i alt Fald kun meget fjernt kunde passe paa Præsterne i mange Forhold. Jeg kan altsaa, som sagt, i det Hele taget ikke billige den nævnte Tanke. Men det er nu det Samme, jeg vil ikke videre disputere med Noget derom. Jeg siger: Lad saa være, at Embedsmændene kun ere at betragte ligesom som Regjeringens Tjenere eller dens Dyende, saa er det jo dog Noget, som vi Alle vide, at Ingen af os har Lov til at gaae hen og fratage sit Dyende en Ret, uden at det kan gaae til Domstolene med Hensyn til samme. Jeg har ikke Lov til at jage mit Dyende bort og sige til det: „Jeg giver Dig ikke en Skilling, og Du faaer ikke Din tilgodehavende Løn.“ Det kan man ikke gjøre, uden at Dyendet har Ret til at forlange, at dets Sag bliver undersøgt og påkjendt ved Domstolene. Paa lignende Maade mener jeg, at selv om man nok saa meget vil urgere Embedsmændenes Afhængigheds- og Tjenesteforhold til Regjeringen, saa kan dette dog endda ikke forslaae til at betage dem deres Udgang til ved Domstolene at faae afgjort, om de skulle have deres Pensionsret paa den heromhandlede Maade forbrudt eller ikke. — Jeg kan heller ikke erkjende, at det skulde være umuligt for Domstolene at afgjøre dette Spørgsmaal. Jeg skal indrømme, at der kan være Bænkeligheder forbundet dermed. — jeg skal som lidt med et Par Ord udtale mig derom —, men, naar jeg ikke kan erkjende, at det er umuligt for Domstolene at afgjøre dette Spørgsmaal, saa er det, fordi det, som Domstolene skulle gaae ind paa, ikke er ganske i Almindelighed at afgjøre, om man kan være tjent med at beholde en Mand i et vist Embede, eller om en Mand er duelig til at bestyre sit Embede, om hans Conduite er heldig,